

Nammarievdadusa dieđáhus

*Sádde devdon dieđuid vearrokántuvrrii.
Ferte addot sierra dieđáhus juohke olbmos guhte lea rievdeamen namas.
Geahča bagadusa siidu 3.*

Olles namma ovdal nammarievdadusa

Goargu	Ovdanamma	Gaskanamma
Riegádan beaivi,mánnu, jahki, pers.nr.	Assančujuhus	Assangiella

Olles namma maŋgil nammarievdadusa

Goargu	Ovdanamma	Gaskanamma
Čatnasupmi dieđihuvvon nammii geahča bagadusa)		
Čuovvovaš álbmotregistara mildosat/duođastusat čuovusin geahča bagadusa)		

Nammarievdadusa siva

(ii dárbaš álo devdojuvvot, geahča bagadusa)
--

Diediheadji vuolláičála. Jos dieđáhus gusto mánnái badjel 12 jagi, mánná ferte ieš čállit vuollái ja miedihit dieđáhussii.
Máná vuolláičála dás doaibmá dohkkehussan.

Báiki ja dáhton	Namma
-----------------	-------

Nammarievdadus mánnái vuolil 16 jagi

Čuovvovaš devdo dušše jos dieđáhus gusto mánnái vuolil 16 jagi. (Geahča bagadusa)

Bija ruossa dasa lea go vanhemiin oktasaš vánhenoovddasvástádus, vai lea go ovttá vanhemiin okto vánhenoovddasvástádus: Oktasaš vánhenoovddasvástádus: ☐ Okto vánhenoovddasvástádus: ☐		
Čuvge vanhema nama ja čujuhusa geas ii leat vánhenoovddasvástádusas oassi: Namma <input type="text"/> Čujuhus <input type="text"/>		
Eatni vuolláičála geas lea vánhenoovddasvástádusas oassi	Áhči vuolláičála geas lea vánhenoovddasvástádusas oassi	Dáhton <input type="text"/>

Áhččebeallin/Eadnebeallin/Biebmovánhemin miedihán dieđáhussii(gusto go rievdaduvvo áhččebeali, eadnebeali dahje biebmovánhema goargui ja/dahje gaskanammii)
Áhččebeali/eadnebeali/biebmovánhema vuolláičála **Eallinguoibmin miedihán dieđáhussii**gusto go rievdata eallinguoimmi goargui ja/dahje gaskanammii. Eallinguimmiide geain eai leat ovttaskas mánát, vuolláičála doaimá maiddái iešjulggaštussan ahte eallinguoimmit leaba ovttá sajis eloštan uhčimusat guokte jagi. Geahča bagadusa)
Eallinguoimmi vuolláičála **Álbmotregistara beales**

Álbmotregistar lea dohkkehan nammarievdadusa dieđáhusa dán vuodul:

Jos dieđáhus gusto ovdanammii, bija dása ruossa: **Olles namma marjjil nammarievdadusa**

Goargu <input type="text"/>	Ovdanamma <input type="text"/>	Gaskanamma <input type="text"/>
Dáhton, vuolláičála ja steampil <input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Čatnasupmi

Sáhtttá válljet goarggu ja gaskanama go namma lea goargun eanet go 200 olbmus riikkas. Dakkár oktavuodas ii leat dárbu čilget makkár čatnasupmi lea nammi.

Jos namma ii geavahuvvo dáppe riikkas goargun, sáhtttá dihto eavttuid mielde váldot ođđa goargun dahje gaskanamman. Leage buorre ja almmut lea go namma dakkár ođđa namma.

Dasto sáhtttá válljet ee. čuovvovačča goargun:

- nama mii lea dahje lea leamaš máttar-máttarvánhema, máttarvánhema, ádjá dahje áhku dahje vánhemiid goargu dahje gaskanamma. Dát ii gusto ovdalis namaide maid lea alccesis váldán náittosdilli dahje elošteami bokte.
- nuppi vánhema ovdanama oktan gehčosiin mii čájeha fuolkevuoda, dahje jos lea kultuvrra árbevierrun nu geavahit nama, ádjá dahje áhku ovdanama oktan gehčosiin mii čájeha fuolkevuoda.
- nama mii lea dahje lea leamaš nuppi vánhema dahje ádjá dahje áhku ovdanamma, go namma lea árbevierrun kultuvrras mii ii earut ovdanama ja goarggu.
- nama mii lea áhčče- dahje eadnebeali dahje biebmovánhema goargu dahje gaskanamma, ja son dasa miediha.
- nama mii lea dahje lea leamaš náittosguoimmi goargu dahje gaskanamma, ja maid ii leat alccesis váldán ovdalis náittosdilis dahje elošteamis.
- náittosguoimmi ovdanama goargun go namma lea árbevierrun kultuvrras mii ii earut ovdanama ja goarggu.

Guokte nama maid sáhtttá váldit goargun, sáhtttá váldit duppalgoargun goallosmearkkain.

Nama maid sáhtttá váldit goargun, sáhtttá váldit gaskanamman.

Dieđiheaddji ferte čuvget makkár čatnasupmi lea háliiduvvon goargui ja/dahje gaskanammii, vrd. čuoggáid bajábealde.

Dokumentašuvdna

Náittosguoimmit geat leaba válljemin nama nammalága § 4 mielde, vuosttas lađas, ferteba čuovusin bidjat vihahusduođaštusa.

Muhtun dilálašvuodain ferte čuovusin bidjat omd. gásttaduođaštusa, riegdusduođaštusa, álbmotregistara váldoregistrarkoartta mángosa jnv. sus gean nama háliida váldit. Dieđiheaddji galggašii dakkár diliis gulaskuddat álbmotregistariin diđoštii makkár dokumentašuvdnii lea dárbu.

Veadjá maid dárbu čuovusin bidjat sierra mearrádusa máná/mánáid vánhenoovddasvástádusa hárrái.

Nammarievdadusa sivva

Váldonjuolggadussan lea ahte ii sáhte váldit, rievdadit dahje sihkkut ovdanama ja goarggu eanet go oktii juohke logát jagi. Dát ráddjehus ii gusto go lea váldimin náittosguoimmi dahje eallinguoimmi goarggu, ja náittosguoimmi dahje eallinguoimmi ovdanama go namma lea árbevierrun kultuvrras mii ii earut ovdanama ja goarggu. Ii ge ráddjehus gusto go goargun lea váldimin áhčče- dahje eadnebeali, biebmovánhemiid dahje adoptiivavánhemiid goarggu. Dasa lassin ii gusto ráddjehus go lea máhcaheamen iežas ovdalis goarggu ja máhcaheamen ovdanama mii lea leamaš ovdal rievdadusa.

Jos háliida váldit, rievdadit dahje sihkkut goarggu dahje ovdanama eai ge bajábealde namuhuvvon spiehkasteamit boađe geavahussii, gáibiduvvojit gáibiduvvojit “erenomáš sivat”. Dieđiheaddji ferte almmostahttit manne son dáhttu nammarievdadusa.

Nammarievdadus mánáide vuolli 16 jagi

Vánhemat geain lea vánhenoovddasvástádusas oassi, fertejit vuolláičállit nammadieđáhusa. Jos dušše nuppi vánhemiid lea vánhenoovddasvástádus, dieđáhus galgá dohkkehuvvot – dainna eavttuin ahte lága eavttut muđuid leat čuvvojuvvon – vaikko nubbi vánhen lea vuostá nammaválljema.

Vaikko guktot vánhemiin lea vánhenoovddasvástádusas oassi, dieđáhus dušše nuppis sáhtttá dohkkehuvvot jos dasa leat erenomáš sivat.

Álbmotregisttar viežžá de cealkámuša nuppi vánhemiid geas lea vánhenoovddasvástádusas oassi, dalle go son ii leat vuolláičállán nammadieđáhusa.

Jos ii leat oktasaš vánhenoovddasvástádus, nammaláhka ii gáibit nuppi vánhema miedihi, geas ii leat vánhenoovddasvástádusas oassi. Vánhemat geain ii leat vánhenoovddasvástádusas oassi, eai leat oasálaččat máná nammaáššis. Eaktun lea ahte eai deattuhuvvo vánhemiid oaivilat, geain ii leat vánhenoovddasvástádusas oassi. Dát gusto maiddá jos lea sáhka rievdadit su namas dahje su nammi. Son oážžu dattetge dieđu nammarievdadusas.

Jos dieđáhus guoská mánnái badjel 12 jagi, de mánná iešge ferte miedihi. Ii gáibiduvvo ahte mánát vuolit 12 jagi fertejit miedihi. Muhto mánáidlága mielde lea nu ahte “dađi mielde go mánná čálgá, vánhemat galget gulaskuddat mánáin ovdal go mearridit máná persovnnalaš áššiin. Máná oaiviliid galgá biddjot deaddu. Seammá gusto earáide gean luhte mánná orru dahje geaiguin mánas lea dahkamuš”.

Nammaválljen elošteami oktavuodas

Eallinguoimmit sáhttet nama válljet nu go náittosguoimmit ge dáid eavttuid mielde: Párra ferteba leat eallinguimmežat dalle go dieđáhus almmuhuvvo. Eallinguoimmi ferte miedihi nammarievdadussii. Jos eallinguimmiin eai leat oktasaš mánát, de lea eaktun ahte leaba leamaš elošteaddjin uhčimusat guokte jagi. Eallinguoimmit ferteba de julggašit ahte leaba leamaš elošteaddjin nu guhká. Go elošteapmi lea loahpahuuvvon, ii leat šat vejolašvuotta nama válljet mearrádusa mielde. Eaktun lea ahte elošteapmi loahpahuuvvo go eallinguoimmit duođaid fárra guovtti sadjái. Ii leat mearrideaddjin ahte soai eaba leat vel fárra dieđihan álbmotregistarii, go de duođaid leaba fárran guovtti sadjái. Dakkár oktavuodain elošteapmi atno leat loahpahuuvvon. Dušše oanehis ja gaskaboddosaš ovttaeallineaitteamit eai mielddisbuvvte ahte párra massiba elošteaddjistáhtusa.

Eanandoallodálu namma goargun dahje gaskanamman

Nammalága § 4 mielde, vuosttas lađas nr. 8, sáhtttá eanandoallodálu namma dihto eavttuid mielde váldot goargun, dahje gaskanamman, vrd. nammalága § 9. Ferte čuvgejuvvo ja nu guhkás go vejolaš duođaštuvvot gustojeaddji diggelogahaneiseválddis gos eanan lea, eatnama dállo- ja geavahannummir, eatnama sturrodat ja geavahanvuohki, makkár namas eanandoallodálu lea fievrriduvvon vuodđogirjái, ja maiddá matrikkela namma dahje maiddá mo namma dábbalaččat čállo dahje daddjo gilis dahje mo namma muđuid lea čálihuuvvon eará almmolaš dokumeanttaide. Seamma láhkai berre čuvgejuvvo lea go dieđiheaddji dahje leaba go dieđiheaddji vánhemat leamaš dálu eaiggádin dahje geaiveaddjin ja goas.